

DECIZIA (PESC) 2024/577 A CONSILIULUI

din 12 februarie 2024

de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 29,

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 31 iulie 2014, Consiliul a adoptat Decizia 2014/512/PESC ⁽¹⁾.
- (2) La 24 februarie 2022, președintele Federației Ruse a anunțat o operație militară în Ucraina, iar forțele armate ruse au lansat un atac neprovocat și nejustificat împotriva Ucrainei. Această agresiune militară este o încălcare flagrantă a integrității teritoriale, a suveranității și a independenței Ucrainei, precum și o încălcare a interdicției de utilizare a forței, consacrată la articolul 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite (ONU) și reprezentând o normă imperativă a dreptului internațional, precum și a celorlalte principii ale Cartei ONU.
- (3) În Rezoluția sa ES-11/1, adoptată la 2 martie 2022, Adunarea Generală a ONU a condamnat în termenii cei mai fermi agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, care încalcă articolul 2 alineatul (4) din Carta ONU. În Rezoluția sa ES-11/4, adoptată la 12 octombrie 2022, Adunarea Generală a ONU, luând act de declarația secretarului general al ONU din 29 septembrie 2022, în care acesta a reamintit că orice anexare a teritoriului unui stat de către un alt stat prin folosirea forței sau a amenințării cu forța constituie o încălcare a principiilor Cartei și ale dreptului internațional, a condamnat organizarea de către Federația Rusă în mod ilegal a unor așa-numite „referendumuri” în regiuni din interiorul frontierelor recunoscute la nivel internațional ale Ucrainei și tentativa de anexare ilegală a regiunilor Donețk, Herson, Luhansk și Zaporijia din Ucraina, în urma organizării respectivelor așa-numite „referendumuri”.
- (4) În rezoluția sa A/RES/ES-11/5 din 15 noiembrie 2022, Adunarea Generală a ONU și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la pierderile de vieți omenești, la strămutarea civililor, la distrugerea infrastructurii și a resurselor naturale, la pierderea de bunuri publice și private și la dezastrul economic cauzat de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei și a declarat că Federația Rusă trebuie trasă la răspundere pentru orice încălcare a dreptului internațional în Ucraina sau împotriva Ucrainei, inclusiv pentru agresiunea comisă prin încălcarea Cartei ONU, precum și pentru orice încălcare a dreptului internațional umanitar și a dreptului internațional al drepturilor omului și că aceasta trebuie să suporte consecințele juridice ale tuturor actelor sale ilicite la nivel internațional, inclusiv repararea prejudiciului cauzat de aceste acte.
- (5) În rezoluția sa A/ES-11/L.7 din 23 februarie 2023, Adunarea Generală a ONU a solicitat, de asemenea, ca părțile implicate în conflictul armat să își respecte pe deplin obligațiile care le revin în temeiul dreptului internațional umanitar și a cerut încetarea imediată a atacurilor asupra infrastructurii critice a Ucrainei și a tuturor atacurilor deliberate asupra unor obiecte civile, inclusiv asupra locuințelor, a școlilor și a spitalelor.
- (6) În ordonanța sa obligatorie din 16 martie 2022 privind măsurile provizorii în cauza referitoare la acuzațiile de genocid în temeiul Convenției pentru prevenirea și reprimarea crimei de genocid (*Ucraina/Federația Rusă*), Curtea Internațională de Justiție (CIJ) a constatat (la punctul 60 din ordonanță) că „Ucraina are un drept plauzibil de a nu fi supusă unor operații militare ale Federației Ruse” și (la punctul 74 din ordonanță) că prejudicierea dreptului respectiv „este de natură să cauzeze prejudicii ireparabile”. Aceasta a adăugat că orice operație militară, în special una de amploarea celei desfășurate de Federația Rusă pe teritoriul Ucrainei, cauzează în mod inevitabil pierderi de vieți omenești, vătămări psihice și corporale, precum și daune materiale și daune asupra mediului ⁽²⁾. CIJ a ordonat Federației Ruse să suspende operațiile militare pe care le-a inițiat la 24 februarie 2022 pe teritoriul Ucrainei.

⁽¹⁾ Decizia 2014/512/PESC a Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO L 229, 31.7.2014, p. 13).

⁽²⁾ CIJ, ORDONANȚA din 16 martie 2022 în cauza referitoare la acuzațiile de genocid în temeiul Convenției pentru prevenirea și reprimarea crimei de genocid (*Ucraina/Federația Rusă*), punctul 74.

- (7) În concluziile sale din 14 și 15 decembrie 2023, Consiliul European și-a reiterat condamnarea fermă a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, care reprezintă o încălcare vădită a Cartei ONU, și a reafirmat sprijinul de neclintit al Uniunii pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, precum și pentru dreptul inerent al Ucrainei la autoapărare împotriva agresiunii Rusiei.
- (8) În conformitate cu obiectivele politicii externe și de securitate comune, sprijinul respectiv include, de asemenea, acordarea de asistență populațiilor, țărilor și regiunilor care se confruntă cu dezastre provocate de om, cum ar fi cele provocate Ucrainei și populației sale de războiul de agresiune al Rusiei.
- (9) Având în vedere gravitatea situației și ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și atât timp cât acțiunile ilegale ale Federației Ruse continuă să încalce normele imperative ale dreptului internațional și, în special, interdicția privind utilizarea forței consacrată la articolul 2 alineatul (4) din Carta ONU, sau ale dreptului internațional umanitar, este oportună menținerea tuturor măsurilor impuse de Uniune. De asemenea, este oportun să se ia măsuri excepționale suplimentare menite să sprijine Ucraina și redresarea și reconstrucția acesteia, în conformitate cu obiectivele politicii externe și de securitate comune, în special consolidarea și sprijinirea democrației, statului de drept, drepturilor omului și principiilor dreptului internațional, inclusiv ale dreptului internațional umanitar, menținerea păcii, preîntâmpinarea conflictelor, întărirea securității internaționale și protejarea populației civile, precum și acordarea de asistență populațiilor care se confruntă cu dezastre provocate de om.
- (10) La 28 februarie 2022, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2022/335 ⁽³⁾ de modificare a Deciziei 2014/512/PESC care a interzis toate tranzacțiile legate de gestionarea rezervelor și a activelor Băncii Centrale a Rusiei, inclusiv tranzacțiile cu orice persoană juridică, entitate sau organism care acționează în numele sau la ordinul Băncii Centrale a Rusiei. La 9 martie 2022, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2022/395 ⁽⁴⁾ pentru a include astfel de interdicții privind Fondul național de patrimoniu al Rusiei. Interdicția este prevăzută la articolul 1a alineatul (4) din Decizia 2014/512/PESC și se reflectă de asemenea la articolul 5a alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 833/2014 al Consiliului ⁽⁵⁾. Ca urmare a respectivelor interdicții, activele relevante deținute de instituțiile financiare din statele membre sunt „imobilizate”.
- (11) Astfel cum s-a subliniat în concluziile Consiliului European reunite la 26-27 octombrie 2023, sunt necesare progrese decisive, în coordonare cu partenerii, cu privire la modul în care veniturile extraordinare deținute de entități private care provin direct din activele imobilizate ale Rusiei ar putea fi direcționate pentru a sprijini Ucraina și redresarea și reconstrucția acesteia, în conformitate cu obligațiile contractuale aplicabile și în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul internațional. În concluziile sale, Consiliul European a invitat Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant”) și Comisia să accelereze lucrările în vederea prezentării de propuneri.
- (12) În ceea ce privește coordonarea cu partenerii, liderii G7 au reiterat, în declarația lor din 6 decembrie 2023, că sunt necesare progrese decisive pentru a direcționa veniturile extraordinare deținute de entități private care provin direct din activele suverane imobilizate ale Rusiei în sprijinul Ucrainei, în conformitate cu obligațiile contractuale aplicabile și în conformitate cu legislația aplicabilă.
- (13) În acest context, este oportun să se ofere anumite clarificări cu privire la interzicerea tranzacțiilor legate de gestionarea rezervelor și a activelor Băncii Centrale a Rusiei, precum și să se introducă măsuri suplimentare.

⁽³⁾ Decizia (PESC) 2022/335 a Consiliului din 28 februarie 2022 de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO L 57, 28.2.2022, p. 4).

⁽⁴⁾ Decizia (PESC) 2022/395 a Consiliului din 9 martie 2022 de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO L 81, 9.3.2022, p. 8).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 833/2014 al Consiliului din 31 iulie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina (JO L 229, 31.7.2014, p. 1).

- (14) Este cu precădere oportun să se clarifice că tranzacțiile de gestionare a bilanțului legate de activele și de rezervele Băncii Centrale a Rusiei, sau legate de activele și de rezervele oricărei persoane juridice, entități sau organism care acționează în numele sau la indicațiile Băncii Centrale a Rusiei, cum ar fi Fondul național de patrimoniu al Rusiei, nu intră în domeniul de aplicare al interzicerii tranzacțiilor care se aplică începând cu 28 februarie 2022. Tranzacțiile de gestionare a bilanțului care sunt în continuare autorizate se referă, în special, la reinvestirea soldurilor de numerar, care se acumulează ca urmare a imobilizării plășilor de cupoane sau de dividende și rambursările și depozitele ajunse la scadență, cu respectarea unei politici de investiții prudente, în conformitate cu cerințele de reglementare aplicabile.
- (15) Ar trebui interzise în continuare alte tranzacții, îndeosebi orice transfer direct sau indirect către Banca Centrală a Rusiei sau în beneficiul acesteia, care includ orice persoană juridică, entitate sau organism care acționează în numele sau la indicațiile Băncii Centrale a Rusiei, cum ar fi Fondul național de patrimoniu al Rusiei.
- (16) Interzicerea unor astfel de tranzacții generează o acumulare extraordinară și neașteptată de solduri de numerar în bilanțurile depozitarilor centrali de titluri de valoare în sensul Regulamentului (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾, care ocupă o poziție-cheie în ceea ce privește decontările și administrarea centralizată a instrumentelor financiare în Uniune. Respectiva acumulare se datorează imobilizării activelor și rezervelor Băncii Centrale a Rusiei, sau ale oricăror persoane juridice, entități sau organisme care acționează în numele sau la indicațiile Băncii Centrale a Rusiei, cum ar fi Fondul național de patrimoniu al Rusiei, deoarece orice plată a principalului și a dobânzilor, a cupoanelor, a dividendelor sau a altor venituri din titluri către Banca Centrală a Rusiei și către persoanele, entitățile și organismele respective este interzisă.
- (17) Depozitarii centrali de titluri de valoare se află într-o situație specială, diferită de cea a altor instituții financiare, deoarece soldurile de numerar ale depozitarilor centrali de titluri de valoare sau ale clienților depozitarilor centrali de titluri de valoare sunt transferate de obicei de la depozitarii centrali de titluri de valoare înainte de sfârșitul zilei și nu generează nicio remunerație pentru clienți. Soldurile de numerar deținute de depozitarii centrali de titluri de valoare în legătură cu activele Băncii Centrale a Rusiei, sau ale oricăror persoane juridice, entități sau organisme care acționează în numele sau la indicațiile Băncii Centrale a Rusiei, cum ar fi Fondul național de patrimoniu al Rusiei, care se acumulează ca urmare a măsurilor restrictive, trebuie ulterior gestionate cu prudență de către depozitarii centrali de titluri de valoare. Acest lucru duce la generarea de venituri neprevăzute și extraordinare.
- (18) Veniturile neprevăzute și extraordinare care intră sub incidența prezentei decizii nu trebuie puse la dispoziția Băncii Centrale a Rusiei, în temeiul normelor aplicabile, chiar și după încetarea interdicției de tranzacționare. Astfel, acestea nu constituie active suverane. Prin urmare, normele care protejează activele suverane nu se aplică acestor venituri.
- (19) În plus, întrucât respectivele venituri neprevăzute și extraordinare rezultă în mod necesar din punerea în aplicare a măsurilor restrictive, în special a interdicției prevăzute la articolul 1a alineatul (4) din Decizia 2014/512/PESC și la articolul 5a alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 833/2014, depozitarii centrali de titluri de valoare nu se pot aștepta să obțină un beneficiu economic nejustificat și neintenționat de pe urma acestora. Având în vedere scopul legitim al îndeplinirii obiectivelor politicii externe și de securitate comune, în special consolidarea și sprijinirea democrației, statului de drept, drepturilor omului și principiilor dreptului internațional, inclusiv ale dreptului internațional umanitar, menținerea păcii, preîntâmpinarea conflictelor, întărirea securității internaționale și protejarea populației civile, precum și acordarea de asistență populațiilor care se confruntă cu dezaastre provocate de om, este, prin urmare, oportun și necesar să se garanteze că profiturile neprevăzute și extraordinare ale depozitarilor centrali de titluri de valoare, acumulate în perioada cuprinsă între intrarea în vigoare a prezentei decizii și momentul în care măsurile restrictive temporare privind activele și rezervele Băncii Centrale a Rusiei nu se vor mai aplica, sunt în beneficiul Ucrainei. În plus, măsurile prevăzute în prezenta decizie evită impunerea unei sarcini excesive asupra depozitarilor centrali de titluri de valoare. Prin urmare, măsurile respectă pe deplin drepturile și libertățile fundamentale recunoscute în Carta drepturilor fundamentale, în special la articolele 17 și 52 din aceasta, întrucât sunt justificate și proporționale cu obiectivele urmărite.

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 909/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 (JO L 257, 28.8.2014, p. 1).

- (20) Prin urmare, este oportun să se introducă măsuri suplimentare privind respectivele venituri și profituri nete neprevăzute și extraordinare, cu respectarea deplină a dreptului internațional și a dreptului Uniunii. În conformitate cu principiul securității juridice, aceste măsuri suplimentare ar trebui să se aplice de la data intrării în vigoare a prezentei decizii. Măsurile suplimentare ar trebui să aibă drept obiectiv final sprijinirea Ucrainei și a redresării și reconstrucției acesteia, în special prin intermediul viitorului Mecanism pentru Ucraina propus de Comisie ⁽⁷⁾, în conformitate cu obiectivele acestuia și ale Deciziei 2014/512/PESC și în concordanță cu scopul măsurilor restrictive și cu obiectivele politicii externe și de securitate comune a Uniunii, inclusiv, în special, cu obiectivul de menținere a păcii, preîntâmpinare a conflictelor, întărire a securității internaționale și protejare a populațiilor civile și de acordare de asistență populațiilor, țărilor și regiunilor care se confruntă cu dezastră provocate de om, cum sunt cele provocate Ucrainei și populației sale de războiul de agresiune al Rusiei.
- (21) Nu s-ar justifica impunerea unor astfel de măsuri suplimentare depozitarilor centrali de titluri de valoare care dețin active și rezerve foarte mici ale Băncii Centrale a Rusiei, sau ale persoanelor juridice, entități sau organisme care acționează în numele sau la indicațiile Băncii Centrale a Rusiei, cum ar fi Fondul național de patrimoniu al Rusiei. Aceasta ar crea o sarcină administrativă disproporționată pentru respectivii depozitari centrali de titluri de valoare, având în vedere sumele foarte mici care ar putea fi colectate. Prin urmare, măsurile suplimentare ar trebui să se aplice numai depozitarilor centrali de titluri de valoare care dețin rezerve și active cu o valoare totală de peste 1 milion EUR.
- (22) Într-o primă etapă, respectivii depozitari centrali de titluri de valoare ar trebui să contabilizeze și să gestioneze solduri extraordinare de numerar, acumulate ca urmare a imobilizării activelor și rezervelor Băncii Centrale a Rusiei, separat de celelalte activități pe care le desfășoară, și ar trebui de asemenea să păstreze separat veniturile generate.
- (23) Depozitarilor centrali de titluri de valoare ar trebui, de asemenea, să li se interzică să cedeze profiturile lor nete rezultate, determinate în conformitate cu dreptul intern, după deducerea impozitului pe profit în cadrul regimului general al statului membru în cauză, fie prin distribuire sub formă de dividende, fie în beneficiul acționarilor sau al unei părți terțe. Până la decizia Consiliului menționată la considerentul 24, având în vedere riscurile și costurile legate de deținerea de active și rezerve ale Băncii Centrale a Rusiei, fiecare depozitar central de titluri de valoare poate solicita autorității sale de supraveghere să autorizeze eliberarea unei părți din profiturile nete respective în vederea respectării cerințelor legale privind capitalul și gestionarea riscurilor.
- (24) Într-o a doua etapă, Consiliul ar trebui să poată decide, în coordonare cu partenerii, modul în care respectivele profituri nete ar trebui direcționate către sprijinirea Ucrainei și a redresării și reconstrucției acesteia, în concordanță cu obligațiile contractuale aplicabile și în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul internațional. În acest context, Consiliul ar trebui, de asemenea, să decidă suma din respectivele profituri nete pe care depozitarii centrali de titluri de valoare ar trebui să o poată păstra cu titlu provizoriu în vederea respectării cerințelor legale privind capitalul și gestionarea riscurilor, precum și date fiind riscurile și costurile legate de deținerea de active și rezerve ale Băncii Centrale a Rusiei. În acest sens, Înalțul Reprezentant ar trebui să prezinte o propunere, în timp util, care să însoțească măsurile Uniunii de sprijinire a Ucrainei. În contextul elaborării respectivei propuneri, Înalțul Reprezentant ar trebui să consulte părțile interesate relevante, în special, Banca Centrală Europeană.
- (25) Sunt necesare acțiuni suplimentare din partea Uniunii pentru punerea în aplicare a anumitor măsuri.
- (26) Prin urmare, Decizia 2014/512/PESC ar trebui să fie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

La articolul 1a din Decizia 2014/512/PESC se adaugă următoarele alineate:

„(7) Alineatul (4) nu se aplică niciunei tranzacții de gestionare a bilanțului legată de activele și de rezervele Băncii Centrale a Rusiei, sau legate de activele și de rezervele oricărei persoane juridice, entitate sau organism care acționează în numele sau la indicațiile Băncii Centrale a Rusiei, cum ar fi Fondul național de patrimoniu al Rusiei, efectuată începând cu 28 februarie 2022.

⁽⁷⁾ Procedura legislativă 2023/0200/COD: Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului pentru Ucraina. Detalii privind procedura sunt disponibile la <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/HIS?uri=CELEX:52023PC0338>

(8) Începând cu 15 februarie 2024 și atât timp cât măsurile restrictive prevăzute la alineatul (4) de la prezentul articol sunt menținute, depozitarii centrali de titluri de valoare în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 909/2014 care dețin active și rezerve de tipul celor menționate la alineatul (4) de la prezentul articol cu o valoare totală mai mare de 1 milion EUR aplică următoarele norme privind soldurile de numerar acumulate exclusiv ca urmare a măsurilor restrictive:

- (a) soldurile de numerar respective se contabilizează separat;
- (b) veniturile provenite din soldurile de numerar menționate la litera (a) sau generate de acestea începând cu 15 februarie 2024 se înregistrează separat în conturile financiare ale depozitarilor centrali de titluri de valoare;
- (c) profiturile nete determinate în ceea ce privește veniturile menționate la litera (b) în conformitate cu dreptul intern, inclusiv prin deducerea tuturor cheltuielilor legate sau generate de gestionarea activelor imobilizate și de gestionarea riscurilor asociate cu activele imobilizate și după deducerea impozitului pe profit în cadrul regimului general al statului membru în cauză, nu pot fi cesionate prin distribuire sub formă de dividende sau sub orice altă formă acționarilor sau oricărei părți terțe până când Consiliul nu decide, hotărând în unanimitate în temeiul articolelor 29 și 30 din Tratatul privind Uniunea Europeană, cu privire la o posibilă stabilire a unei contribuții financiare la bugetul Uniunii care să fie percepută din respectivele profituri nete pentru a sprijini Ucraina și redresarea și reconstrucția acesteia, precum și cu privire la modalitățile unei astfel de contribuții, în concordanță cu obligațiile contractuale aplicabile și în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul internațional. În acest context, Consiliul decide, de asemenea, cuantumul pe care depozitarii centrali de titluri de valoare îl pot păstra cu titlu provizoriu, în plus față de respectarea cerințelor legale privind capitalul și gestionarea riscurilor, fără a aduce atingere respectării de către depozitarii centrali de titluri de valoare relevanți a normelor prevăzute în actele juridice ale Uniunii sau întemeiate pe acestea care reglementează regimul de supraveghere al respectivelor instituții;
- (d) până la adoptarea deciziei Consiliului menționate la litera (c), fiecare depozitar central de titluri de valoare poate solicita autorității sale de supraveghere să autorizeze eliberări ale unei părți din profiturile nete menționate la litera (c) în vederea respectării cerințelor legale privind capitalul și gestionarea riscurilor. Statele membre în cauză informează Comisia în prealabil cu privire la orice autorizație.”

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 12 februarie 2024.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LAHBIB